

ผลการเข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 5th European Conference on Aging & Gerontology (EGen2025)

การเข้าร่วมและนำเสนอผลงานวิชาการในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 5th European Conference on Aging & Gerontology (EGen2025) ณ SOAS และ University College London ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 10-14 กรกฎาคม 2568 รวมระยะเวลา 5 วัน ผู้ร่วมประชุมโครงการ ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ศรีดี

งานประชุมวิชาการครั้งนี้ เป็นเวทีสำคัญที่รวมนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปฏิบัติงานจากกว่า 70 ประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย

การประชุมวิชาการนี้หน่วยงานที่หมุนเวียนไปในแต่ละประเทศ โดยในครั้งนี้ ได้จัดขึ้นที่กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร มีการจัดรูปแบบ 2 ระบบ ทาง Online และ Onsite มีผู้ร่วมประชุมจากประเทศต่าง ๆ เช่น สหราชอาณาจักร อินเดีย เกาหลี ฯลฯ

สำหรับวัตถุประสงค์ของโครงการเข้าร่วมและนำเสนอผลงานวิชาการในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 5th European Conference on Aging & Gerontology (EGen2025) ของอาจารย์ 2 ท่าน มีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านการวิจัย นวัตกรรมการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์ให้กับบุคลากร และ
2. เพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการระดับนานาชาติเกี่ยวกับการวิจัย นวัตกรรมการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์

เนื้อหาสาระที่ได้จากการดำเนินโครงการ

แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ผลการนำเสนอโครงการของคณะ ผลสรุปจากภาพรวมของงาน และ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมงานเพื่อนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. ผลการนำเสนอโครงการของคณะ

การนำเสนอในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The 5th European Conference on Aging & Gerontology (EGen2025) มาจากโครงการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ความร่วมมือที่บูรณาการด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสูงวัยอัจฉริยะของประเทศไทย (Collaborative Strategy Embedded with Digital Communication Technology to Drive the Smart Silver Economy of Thailand) คณะได้มีการนำเสนอประเด็นหลักในรูปแบบของกิจกรรมการบูรณาการทางวิชาการคือ การนำเสนอด้วยภาคโปสเตอร์ การร่วมตอบคำถาม การร่วมอภิปราย โดยสรุปเป็นประเด็นหลักดังต่อไปนี้คือ

เศรษฐกิจสูงวัย (Silver Economy) ถือเป็นหนึ่งในโครงการเร่งด่วนระดับยุทธศาสตร์ของประเทศไทยที่มีเป้าหมายในการรองรับความต้องการของสังคมสูงวัย แม้จะมีนโยบายและมาตรการสนับสนุนหลายด้าน เช่น

กองทุนผู้สูงอายุ และสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย แต่ยังมีผู้สูงอายุไทยราว 60% ที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน (เฉลี่ยเพียง 3-4 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน) โดยความต้องการเร่งด่วนที่สุดของผู้สูงอายุ ได้แก่ โอกาสทางเศรษฐกิจ ทักษะความรู้ดิจิทัล และการสนับสนุนด้านสวัสดิการ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความร่วมมือปัจจุบัน ระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสูงวัยในประเทศไทย 2) ประเมินระดับความรู้เท่าทันเทคโนโลยีการสื่อสาร ดิจิทัลของผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสูงวัย และ 3) เสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์เพื่อยกระดับเศรษฐกิจสูงวัยใน ประเทศไทย

การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed-Methods) โดยเชื่อมโยงการวิจัยเชิงปริมาณ (สำรวจ ผู้ประกอบการสูงอายุจำนวน 120 คน) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มผู้ให้ ข้อมูลสำคัญ 40 คน ซึ่งรวมถึงผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ประกอบการสูงอายุ)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า 1) การบูรณาการและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสูงวัย ในประเทศไทยยังไม่เพียงพอ 2) ผู้ประกอบการสูงอายุส่วนใหญ่มีทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสารดิจิทัลใน ระดับพื้นฐานเท่านั้น แต่มีความต้องการสูงต่อการฝึกอบรมเพิ่มเติม โดยเฉพาะด้านการตลาดดิจิทัลและการ ประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ 3) กลยุทธ์ความร่วมมือที่เร่งด่วนที่สุดคือ “กลยุทธ์ความเป็นหุ้นส่วน (Partnership Strategy)” ที่บูรณาการทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงการปฏิบัติจริง โดยเน้นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของผู้สูงอายุเอง อีกทั้งควรจัดทำ “ประตูดิจิทัล (Digital Portal)” ที่ใช้งานง่าย พร้อมฐานข้อมูล ที่ได้รับการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1. **เชิงนโยบาย** – ภาครัฐควรบูรณาการนโยบายด้านเศรษฐกิจ สวัสดิการ และเทคโนโลยี โดยสร้างระบบ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนผู้สูงอายุให้เข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
2. **เชิงปฏิบัติการ** – ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมสามารถใช้ผลวิจัยนี้ในการออกแบบโครงการฝึกอบรม ทักษะดิจิทัลเชิงลึก เช่น การตลาดออนไลน์ การสร้างธุรกิจบนแพลตฟอร์มดิจิทัล และการใช้ AI เพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้สูงอายุ
3. **เชิงเทคโนโลยี** – การพัฒนา Digital Portal ที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้ จะช่วยเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านตลาด สวัสดิการ และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาต่อไป

1. ควรมีการทดลองนำ “Partnership Strategy” ไปใช้ในพื้นที่นาร่อง เพื่อศึกษารูปแบบความร่วมมือที่ เหมาะสมกับบริบทไทย
2. การวิจัยในอนาคตควรขยายกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีความหลากหลายทั้งด้านภูมิศาสตร์ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางอาชีพ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น
3. ควรพัฒนาไกด์ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการฝึกอบรมทักษะ ดิจิทัลและการใช้งาน Digital Portal ว่าสามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้จริงหรือไม่

2. ผลสรุปจากภาพรวมของงาน

การบูรณาการองค์ความรู้งานนี้จัดร่วมกับการประชุมด้านการศึกษาศาสตร์ (ECE2025) และมนุษยศาสตร์ (ECAH2025) ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้ามศาสตร์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ การศึกษา และวัฒนธรรม

การใช้ข้อมูลดิจิทัลเพื่อการวิจัยผู้สูงอายุ NACDA จากมหาวิทยาลัยมิชิแกนได้นำเสนอแนวทางการใช้ฐานข้อมูลผู้สูงอายุเพื่อการวิเคราะห์เชิงลึกและการออกแบบนโยบาย

นวัตกรรมด้านที่อยู่อาศัยและเมืองสูงวัย The Bartlett Real Estate Institute จาก UCL นำเสนอโมเดลการออกแบบเมืองและที่อยู่อาศัยที่ตอบโจทย์ผู้สูงอายุในอนาคต

รูปแบบกิจกรรม

วันแรกและวันที่สอง เป็นวัน plenary ที่เน้นการเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้ทางวิชาการ ความรู้ในชีวิตประจำวัน และนโยบายสาธารณะ ผ่านการบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิและเวทีอภิปราย

วันที่สามและสี่ เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยแบบ parallel sessions ตามหัวข้อเฉพาะ เช่น สุขภาพจิตผู้สูงอายุ เทคโนโลยีเพื่อการดูแล และการมีส่วนร่วมของผู้สูงวัยในชุมชน

วันที่ห้า เป็นการประชุมออนไลน์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมจากทั่วโลกได้มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์และข้อเสนอแนะ

2.1 การสร้างเครือข่ายวิชาการระดับโลก: ผู้เข้าร่วมกว่า 600 คนได้แลกเปลี่ยนแนวคิดและสร้างความร่วมมือข้ามประเทศและวัฒนธรรม

2.2 การผลักดันนโยบายสาธารณะ: หลายเวทีอภิปรายเน้นการนำงานวิจัยไปสู่การออกแบบนโยบายที่ตอบโจทย์สังคมสูงวัยอย่างยั่งยืน

2.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ: มีการนำเสนอแนวทางการออกแบบกิจกรรมและพื้นที่ที่ส่งเสริมบทบาทของผู้สูงวัยในชุมชน

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมงานเพื่อนำไปปรับในการเรียนการสอน

สำหรับประโยชน์ที่ได้รับ ประกอบด้วย การนำองค์ความรู้และประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนความรู้จากที่ประชุมที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต และปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น) สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ดังนี้

3.1 นำความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องไปถ่ายทอดให้นักศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทั้งในระดับปริญญาเอก ในรายวิชา 17905 การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นขั้นสูง และในระดับปริญญาโทในรายวิชา 15716 นวัตกรรมการสื่อสาร

3.2 นำบทสรุปไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสาขาวิชานิเทศศาสตร์ เพื่อให้นักศึกษาและผู้สนใจสามารถเข้าไปศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์ได้

ภาพกิจกรรมบางส่วน

